

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Na wsparcie pogorzalców *Radomyśla* wpłynęło do c. k. urzędu powiatowego w *Nowymyrtargu* 5 złr. 50 c. w. a.

Na wsparcie pogorzalców *Kołomyi* wpłynęło do c. k. urzędów powiatowych w *Brodach* 22 złr. 13 c., w *Nowymyrtargu* 5 złr. w. a.

Ofiary te zostały niezwłocznie odesłane na miejsce przeznaczenia.

W utworzonym w *Kołomyi* komitecie do wspierania pogorzalców tego miasta złożone zostały od 16. do 30. czerwca b. r. następujące dary: gmina izraelska w *Tryeście* 100 złr., gmina izraelska w *Hamburgu* 75 złr., powiaty: *Suczawa* 100 złr., *Zastawna* 20 złr. 34 c., *Łańcut* 6 złr., *Dorna Watra* 6 złr. 84 c., *Wisznitz* na Bukowinie 73 złr. 10 c., W. Michał *Warteresiewicz*, dziedzic *Zastawny*, w imieniu swego małoletniego syna 75 złr., kościoły parafialne ob. łac.: w *Oleszycach* 10 złr., w *Jaryczowie* 6 złr., magistrat miasta *Gorlic* 30 złr., kasa miejska w *Sądowej Wiszni* 50 złr., dekanat łac. w *Czortkowie* 18 złr. 70 c., powiat kamionecki od gminy *Jagoni* 2 złr. 35 c., łac. urząd parafialny w *Pomorzanych* 5 złr., powiaty: *Mościska* 13 złr., *Zabłotów* 8 złr. 60 c., W. M. *Grabowska* z *Tarnowa* 10 złr., łac. urzędu parafialne: w *Ottyni* 10 złr., w *Trembowli* 8 złr., W. *Rothschild* z *Wiednia* 200 złr., spadkobiercy *Franciszka Riegera* na ręce Dr. *Ornsteina* w *Brodach* 40 złr., p. *Schmelkes*, kupiec w *Wiedniu* 10 złr., władza obwodowa w *Wadowicach* od magistratu *Andrychowa* 15 złr., powiat *Zastawna* 10 złr., gmina *Ruda* w powiecie kamioneckim 2 złr. 80 c., powiaty: *Łańcut* 12 złr., *Gurahumora* 20 złr., *Lubaczów* 20 złr. 94 c., wydział stowarzyszenia ku podniesieniu muzyki na Bukowinie dochód z koncertu 110 złr. 55 c., urząd gminny miasta *Suczawy* 200 złr., łac. urzędu parafialne: w *Baryczu* obw. stanisławskiego 6 złr. 50 c., w *Kościejowie* 4 złr., w *Stojanowie* 6 złr. 40 c., p. *Schneider*, kancelista urzędu powiatowego, ze składki 16 złr. 39 c., powiat *Komarno* 60 c. w. a.

Przy przedsięwziętym na dniu 24. czerwca 1865 r. u św. Zofii losowaniu w celu wyposażenia ubogich dziewcząt wyciągnęła los z fundacyi *Jana Łukiewicza* sierota *Bronisława Chachlewska* w kwocie 3679 złr. 96 c. w. a., potem

z fundacyi *Wincentego Łodzi-Ponińskiego* sierota *Pawlina Guldán* w kwocie 600 złr. w. a., a sierota *Marya Srobotnik* w kwocie 300 złr. w. a., nakoniec

z fundacyi *Elzbiety Czarkowskiej* sierota *Kornela Schwab* w kwocie 117 złr. 56 c. w. a.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 13. lipca 1865.

Gmina *Płonna*, w obwodzie sanockim, celem zaprowadzenia u siebie uregulowanej nauki szkolnej zobowiązała się po wieczne czasy: na gruncie rozległości 250⁰ □ przez dziedzica ofiarowanym wystawić z drzewa przez tegoż dziedzica przyrzeczonego najdalej do dnia 1. maja 1866 budynek szkolny z pomieszkaniem dla nauczyciela, utrzymywać ten budynek w dobrym stanie, sprawiać sprzęty szkolne, mieć staranie o utrzymanie szkoły w ochędostwie, ścinać, dowozić i rąbać 3 n. a. sęgi drzewa, które dziedzic *Płonny* zobowiązał się na czas posiadania tej wsi dawać na opał szkoły, w razie gdyby to zobowiązanie ustało, dostarczać opał swoim kosztem, i nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić funkcje diaka, płacić rocznie 120 złr. 36 c. w. a. Dla polepszenia tej dotacji zobowiązał się gr. kat. proboszcz miejscowy ks. *Emilian Bańkowski* na czas swego terażniejszego kapłańskiego urzędowania dawać rocznie 3 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami gorliwość o podniesienie szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 8. lipca 1865.

(Z urzędowej części „*Krakauer Zeitung*“.)

Krakowskie towarzystwo strzeleckie z uroczystym obchodem 300letniej rocznicy założenia towarzystwa, łącząc rozmaite czyny dobroczynne, nie zapomniało także o nieszczęśliwych pogorzalcach galicyjskich, przywiedzionych do ubóstwa przez ostatnie pożary, i z dobrowolnych ofiar członków stowarzyszenia zebraną kwotę sto pięćdziesiąt złr. w. a. na wsparcie tychże przeznaczoną, do moich rąk złożyło.

Z tych wyznaczono dla pogorzalców *Kołomyi* 30 złr., *Hordenki* 25 złr., *Żołyni* 25 złr., *Radomyśla* 25 złr., *Betza* 25 złr., *Jelenia* 20 złr., i jednocześnie przesłano panom c. k. naczelnikom właściwych obwodów dla rozdzielienia między pogorzalców.

Ten czyn wspaniałomyślnej szczodrośliwości pospieszam podać z wyrazem zasłużonego podziękowania do wiadomości powszechnej. *Kraków, 14. lipca 1865.*

C. k. radzca dworu i szef komisji namiestniczej. *Merkł, m. p.*

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 3. lipca r. b. najmiłościwiej mianować profesora dogmatyki przy c. k. uniwersytecie lwowskim *Dra. Józefa Czertunczakiewicza* profesorem tegoż przedmiotu przy c. k. uniwersytecie w *Krakowie*.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 20. lipca.

Prywatny telegram z *Londonu* donosi, że rząd austriacki otrzymał od angielskiego i przyjął *saproszenie*, ażeby c. k. bandera była reprezentowaną przy rewizji floty w *Plymouth*. Z innej strony donoszą, że austriacka pospieszna korweta „*Arcyksiążę Fryderyk*“ (kapitan *Wipplinger*) przeznaczona jest do wystąpienia w paradzie na tej rewii. Podobne zaproszenia otrzymały, jak wiadomo, także *Włochy*, *Prusy*, a zapewne i inne mniejsze mocarstwa morskie. W *Londonie* i w *Paryżu* mają przytem zamiar przez zaproszenie okrętów wojennych także innych państw odjąć połączeniu angielskiej i francuskiej floty charakter demonstracji wyłącznej mocarstw zachodnich przeciw Stanom Zjednoczonym. Ze zaproszenie do Austrii wyszło z *Londonu* a nie z *Paryża*, będzie to zapewne delikatny wzgląd na uczucia Austrii, gdyż w *Plymouth* będzie także reprezentowana bandera włoska, i Austriya mogłaby się tem urazić, jeźliby zapraszała ją do udziału *Francuzy*, protektorka *Włoch*.

W *Prusiech* obiegają pogłoski o zaprowadzeniu czysto politycznej policyi, która ma bezpośrednio podlegać ministerstwu stanu. Zarazem słyhać, że publiczne zgromadzenia, które nie zameldowały się jako ukonstytuowane stowarzyszenia, i przybierają charakter jakiegokolwiek demonstracji politycznej, nie mają być na przyszłość dozwolane, mianowicie w znaczniejszych miastach.

Telegram *madrycki* zaprzecza pogłoskom o nowych zaburzeniach, które miały wybuchnąć na rozmaitych punktach *Katalonii*, *Arragonii* i *Nowarry*.

Dziennik Independant w *Konstantynie* (w *Algierii*) otrzymał za dwa artykuły ostrzeżenie. Zarzucono mu, że w jednym obudzał namiętności, by siać niezgodę i nienawiść pomiędzy europejską ludnością i krajowcami, a w drugim objawił widoczny zamiar bałamucenia opinii publicznej co do warunków, pod jakimi znajdują się *Francuzi* w *Algierii* pod względem praw swoich jako obywatele francuzcy. Na uwagę zasługuje, że te artykuły napisano są całkiem w duchu cesarskiej broszury o *Algierii*, i zato otrzymały ostrzeżenie. Księgarz, który wystawił w *Bruxeli* książkę „*Le clergé au pilori*“ w sklepie swoim na sprzedaż, skazany został na 300 fr. kary pieniężnej i na trzymiesięczny areszt.

Donoszą — powiada *Constitutionnel* — że radzca stanu *Longlais* przyjął tekę meksykańskiego ministra finansów, którą ofiarował mu *Cesarz Maxymilian*. Panu *Longlais*, który odplynie najpierwszym statkiem pocztowym, towarzyszyć będzie dwóch inspektorów finansowych i kilku francuzkich agentów, którzy również wstępują w służbę meksykańską.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 18. lipca. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Najj. Pan udzielał wczoraj o godzinie 9tej przed południem audyencyę JE. ministrowi wojny p. *Frank*. Następnie mieli audyencyę hr. *Crenneville*, brat pierwszego jenerał-adjutanta i pułkownik *Br. Mengen*.

Najjaśn. Pan raczył wczoraj odwiedzić fm. barona *Hessa*, i zabawił u niego od godz. pół do 12tej do pół do 1szej, poczem wrócił do c. k. burgu. Po południu *Arcyksiężna Zofia* odwiedziła pana *Feldmarszałka*.

Król *Ludwik I.* bawarski przybył dnia 16go z *Berchtesgaden* do *Salzburga* i stanął w zamku *Leopoldskron*. Temi dniami mają także przybyć z *Berchtesgaden* do *Salzburga* księżna bawarska *Aleksandra* i oboje Księstwo *modenscy*. — Przedwczoraj przybył do *Gastein* Książę *Oldenburgski*. Król belgijski ma się coraz gorzej.

Botschafter przestaje wychodzić. Ostatni numer tego czasopisma wyjdzie dnia 31go b. m.

Nowo mianowany banalny *Locumtenens* *Jewan Kukulevich* złożył dziś przysięgę w najwyższe ręce Jego Ces. Mości w obecności ministra spraw zewnętrznych hr. *Mensdorffa*, jenerał-adjutanta hr. *Crenneville*, kanclerza i wicekanclerza kroackiego. Przysięga według dawnego zwyczaju złożona była w języku łacińskim.

(*Bilans państwa z roku 1862.*) Sprawozdanie deputowanego Dr. *Tascheka* o bilansie państwa na rok 1862 zostało temi dniami rozdane członkom izby. Z tego obszernego elaboratu, który zawiera ile możności szczegółowy, liczebny przegląd obrotu finansowego w r. 1862, możemy przytoczyć tylko te zdania, które sprawozdawca wypowiada przy końcu swego referatu, i te wnioski, których przyjęcie zaleca izbie. Sprawozdanie dowodzi, że przedłożony na dniu 17. listopada 1864 ze strony rządu bilans nie jest wcale ułożony w taki sposób, by Rada państwa mogła dopełnić włożonego na siebie ustawą zasadniczą o reprezentacji państwa §. 10. c) obowiązku względem zbadania rachunków i rezultatów obrotu finansowego.

„W tym względzie — powiada sprawozdanie — potrzebne są koniecznie pewne i obszernie przepisy co do sposobu prowadzenia rachunków i zestawiania bilansu, który ma być w wspomnianym celu przedkładany Radzie państwa.“

W nierozdzielny zaś związku z dokładnym rozwiązaniem tej kwestyi zostaje utworzenie osobnej, całkiem niezawisłej izby obrachunkowej, ponieważ dotychczasowa instytucja władzy kontroli obrachunkowej datuje się jeszcze z czasu, kiedy nie istniała konstytucja, i na wszelki sposób musi być dopiero pogodzona z zasadami tej konstytucyi.“

W końcu zwraca jeszcze sprawozdanie szczególnie uwagę na potrzebę wykazania, jaki był rezultat użycia kredytu, przywołanego ustawą z 8. czerwca 1862, a potem stawia następujące wnioski:

„Wysoka izba raczy 1) uchwalić zatwierdzenie bilansu za rok administracyjny 1862 i wniesionych do niego dodatków podług przedłożonego projektu ustawy, a względnie przyjąć ten projekt; 2) wezwać c. k. rząd, ażeby przedłożył w jak najkrótszym czasie usprawiedliwienia rezultatów, osiągniętych za pomocą operacji finansowych, podług przedłożonego w nocie c. k. ministerstwa finansów z 19. listopada 1864 rozłożenie niepreliminowanych dochodów i wydatków, a osobliwie rezultatu użycia kredytu, przywołanego ustawą z 8. czerwca 1862 i zatrzymania 16,681,707 złr. 75 c. z obliczonych na powrót zaliczek i otrzymanych obcych pieniędzy z załączeniem potrzebnych wykazów; 3) wezwać c. k. rząd, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył odpowiednie wnioski co do ustanowienia przepisów względem układania budżetu państwa, prowadzenia rachunków skarbowych, układania, zestawiania, sprawdzania i zatwierdzania bilansu, tudzież względem utworzenia samoistnej obok ministerstw istniejącej niezawisłej izby obrachunkowej.“

Do tych wniosków załączone jest w formie projektu ustawy zatwierdzenie centralnego zamknięcia rachunków.

Anglia.

(*Mowa p. d'Israeli do wyborców.*) Ze wszystkich mów, które słyszeć się dały przy wyborach do parlamentu, zasługuje szczególnie na uwagę mowa p. d'Israeli, już dla tego, iż do mowy tej opozycja zapewne później odwoływać się będzie. Pan d'Israeli, naczelnik opozycji w ostatnim parlamencie, zajmował się w swej mowie samemi prawie wewnętrznymi sprawami i przede wszystkim podniósł, iż kraj wszystkie reformy w duchu liberalnym, nawet reformę parlamentu w 1832 roku Torysom zawdzięcza. O polityce zaś handlowej i finansowej mówił co następuje:

Dla pozyskania przychylności publicznej ministerjum roztrąbiło przez kilka tygodni korzyści traktatu handlowego z Austryą i rozgłosiło, że traktat ten wkrótce zawarty będzie. Ja zaś od samego początku mówiłem, iż nie masz do tego najmniejszego widoku. Wysłano wprawdzie członków rady tajnej do Wiednia, ci proszeni byli do stołu cesarskiego, mieli mowy we wszystkich językach, i wrócili wreszcie z doniesieniem, iż nie masz żadnego podobieństwa do prawdy, żeby traktat handlowy z Austryą mógł przyjść do skutku. A dla czego? Jak zmieniliście waszą taryfę i poczęliście wyznawać zasadę konkurencji nieograniczonej — przeciwko czemu tu polemizować nie będę, bo to rzecz już przyjęta — w ten czas dozwolono wszystkim produktom austriackim wolny przystęp do naszego kraju. Czemu ze więc teraz spowodować możecie Austryę do znizienia cła na nasze wyroby?

Co zaś do postawy Anglii w polityce zewnętrznej p. d'Israeli powiedział:

W 27 latach karyery mej parlamentarnej był tylko jeden wypadek wojny, usprawiedliwionej interesem Anglii i świata całego. Była to wojna krymska. Od tego czasu nie było powodu mieszania się w obce sprawy, ani w Europie ani w Ameryce. Rząd dzisiejszy chęłpi się z tego, iż pokój utrzymał; ja jednak twierdzę, iż to nie jego zasługa. Bo z dokumentów, które parlamentowi po dłuższej zwłoce złożone zostały, wykazuje się jawnie, że lord Russell, działając pod bezpośrednim wpływem pierwszego ministra, namawiał najprzód rząd rosyjski, a następnie dwukrotnie rząd francuzki ażeby wojnę wspólnie z Anglią wydały Niemcom w interesie Danii. Narzeczcie namowy te były daremne, inaczej bowiem rząd który się chęłpi utrzymaniem pokoju, byłby kraj zawikłał w długą bardzo wojnę. Kraj utrzymanie pokoju zawdzięcza nie ministerjum, lecz stałości Królowej, duchowi pojednania sprzymierzeńców naszych i usiłowaniom opozycji.

P. d'Israeli, którego za wystąpieniem hucznie oklaskami przyjęto, obrany został na nowo w Buchinghamshire wraz z kolegami swemi pp. Dupri i Harvey, bez żadnej opozycji.

Francya.

Paryz. 14. lipca. (*Pożyczka miasta Paryża. — Obóz w Chalons.*) Pożyczka miasta Paryża w wysokości 200 milionów franków objął stanowczo zakład kredytu ruchomego, pod następującymi warunkami:

Pożyczka składać się będzie z 600.000 obligacyi po 500 fr., które po 450 franków emitowaną, w przeciągu zaś 60 lat alpari amortyzowane będą. Każda obligacya przyniesie 20 franków rocznego procentu, prócz tego będą 4 ciągnięcia coroczne, w każdym zaś ciągnięciu wygrana będzie suma 285.000 fr. czyli 1,140.000 fr. rocznie. Wpłata 450 fr. za każdą obligacyę nastąpić ma w czterech latach, od dnia 25. do 31. lipca b. r. w których to dniach subskrybeye na pożyczkę przyjmowane będą, do dnia 1. lutego 1869 roku. Zakład kredytu ruchomego przyznana ma prowizye 1% za zareczenie za tę pożyczkę.

Wojska przeznaczone do obozu w Chalons już tam przybyły, krom dywizyi jazdy z Luneville. Obóz składać się będzie w ogóle z 2 batalionów strzelców, 8 pułków piechoty, 4 baterii polowych, 2 kompanij inżynierji, 4 pułków konnicy, jednej baterji artylerji konnej i jednej rezerwowej, prócz kompanij rzemieślniczej, saperów, żandarmów i t. p.

Hr. Walewski jest niewątpliwie przeznaczonym na prezesa ciała prawodawczego francuzkiego. *La France* donosi dziś o tem dodając, że Cesarz zamianował p. Corta senatorem, w jego zaś miejsce hr. Walewski pada się na deputowanego w departamencie Landes, a wybór ten naznaczony jest na przyszły miesiąc. Wiadoma sprawa kompetencji sądowej z powodu zamachu na życie p. Balsza, sekretarza poselstwa rosyjskiego w Paryżu przez poddanego rosyjskiego Nikitenkę, została ostatecznie rozstrzygniętą po woli rządu francuzkiego. Gabinet petersburgski ustąpił w tej mierze i przyznał sądowi francuzkiemu prawo sądenia zbrodniarza; zaprzeczenie bowiem tego prawa byłoby nie wstrzymało sądów francuzkich od wydania wyroku i wykonania jego.

Belgia.

(*Choroba Króla.*) Piszą z Bruxeli pod dniem 15go b. m. do *Const. Oest. Ztg.*: Choroba Króla Leopolda przybrała od dni kilku takie rozmiary, że nie można lądzić się dłużej co do prawdziwego stanu rzeczy. Mocny organizm długo opierał się cierpieniom ciała, ale teraz siły opuszczają Króla coraz bardziej.

Najsurowiej zabroniono dostojnemu choremu wszelkiej pracy umysłowej, i przeto przerwały się korespondencye. Przechadzki nawet w powozie nie są już dozwolone. Była mowa o podróży do Francyi, teraz jednak z pewnością Król nie będzie jej mógł przedsięwziąć.

Zapowiadają przybycie Królowej angielskiej. Dzień przyjazdu nie jest jeszcze oznaczony, ma jednak nastąpić w najbliższym czasie.

Główną chorobą, na którą cierpi Król, jest rozszerzenie serca, połączone z cierpieniem pęcherzowem, które jednak, jak sądzą, jest uleczone. Później pokazała się wodna puchlina, którą także zawsze jeszcze spodziewają się uleczyć.

Król bawi w zamku Laeken i jest ciągle otoczony lekarzami.

Włochy.

Neapol. 11. lipca. (*Różne wiadomości.*) Zawinął do portu tutejszego parowiec wojenny szwedzki z Malty i potwierdził wiadomość znaną tu już z telegraficznych doniesień o wybuchu cholery w Malcie, co obok najnowszych doniesień z Messyny paniczny strach ludności tutejszej sprawiło, postrach ten przyczynić się tylko może do rozkrzewienia cholery, jak się istotnie pojawi. Jakoż było już kilka przypadków choroby bardzo podejrzanej, którą jednak lekarze tutejsi za sporadyczną miejscową cholereę uznali. Pomimo tego władze lokalne wiele mają do czynienia, żeby wzburzenie umysłów ile możności uspokoić. Ostatnie wiadomości o bandytach są też nader zatrważające. Jenerał Pallavicini, który obecnie w Kalabrii komenderuje, zmuszony został do zarządzenia nadzwyczajnych środków wewnątrz kraju, co znow wywołało protestacye wiele osób prywatnych i zanosilo się już na podanie się do dymisji walecznego jenerała, z takim poświęceniem działającego. Do tego jednak nie przyszło, jak dowodzi rozkaz dzienny z Catanaro datowany. Teraz walka głównie jest skierowana przeciwko osławionemu bandycie Manzi i jego spółnikom. Schwytany bandyta Giardullo zrobił bardzo ważne zeznania, które bardzo przykre wrażenia sprawiły i liczne bardzo uwięzienia spowodowały. Bardzo tu zasmuciła pogłoska, iż rząd zamiera na drodze licytacyi wypuścić w dzierzawę, a nawet i rozparcelować pałac królewski w Portici, dawną rezydencyę Królów neapolitańskich. Inni znow mówią, iż pałac ten przekształcony być ma na muzeum narodowe, w celu zachowania wykopalisk z Pompei, które się prowadzą na wielką skalę. — Agitacya wyborcza na piękne się teraz rozpoczęła, podniosła ją myśl stronnictwa duchownych, bardzo tu licznego, za powództwem deputowanego D'ondes Reggio powzięta, wysłania wielkiego adresu lojalności dla uczczenia Ojca świętego. — W tych dniach prefekt tutejszy Valerio i komandor Gualtiero udali się do Palermo w sprawie banku tutejszego.

Królestwo Polskie.

(Zmiany i uzupełnienia artykułów 8. i 9. ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem.)

(Dokończenie.)

3. W czasie zostawania w zakładach naukowych:

a) studenci cesarskich uniwersytetów i warszawskiej szkoły głównej, również uczniowie warszawskich przygotowawczych kursów. Ci ostatni nie więcej, jak w ciągu lat dwóch zostawania na tych kursach;

b) uczniowie liceum lubelskiego i uczniowie klasy 6 i 7 gimnazjów, którzy przebyli w zakładzie nie mniej jak lat trzy;

c) uczniowie szkoły sztuk pięknych;

d) uczniowie instytutów: politechnicznego i gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa.

Uwalniają się oni od zaciągu wojskowego i na czas zajęć praktycznych, wyznaczony ustawą o wychowaniu z dnia 8. (20.) maja 1862 r.;

e) kandydaci przygotowujący się w V. klasie pedagogicznych szkół powiatowych do stanu nauczycielskiego.

Uwaga. Po urządzeniu w miejsce tych szkół, kursów pedagogicznych, dla usposobienia nauczycieli do szkół elementarnych, prawo uwolnienia od zaciągu wojskowego, przejdzie na kandydatów, którzy postąpią na te kursa;

f) uczniowie szkoły felecerskiej;

g) uczniowie szkoły weterynarnej;

h) uczniowie szkoły śpiewaków (diaków) przy katedrze chełmskiej, również śpiewacy kościoła grecko-unickiego wyznania, którzy ukończyli kurs nauk w tej szkole, pierwsi przez czas zostawania w szkole, a ostatni i po ukończeniu w nich nauk przez czas pełnienia obowiązków śpiewaków, tudzież śpiewaczy, którzy chociaż nie pobierali nauk w oznaczonej szkole, lecz niemniej, jak przez lat dwa pełnili te obowiązki;

i) uczniowie warszawskiego instytutu muzycznego, według świadectwa zwierzchności, odznaczający się talentem, pracą i moralnym sprawowaniem się.

4. Z tytułu stosunków rodzinnych uwalniają się.

a) syn jedynak, którego rodzice, lub jedno z nich, zostają przy życiu, i wyłączony mieć go pragną od zaciągu wojskowego;

b) syn pozostały po oddaniu wszystkich innych do wojska;

c) wnuk wybrany przez dziada lub babkę, którym dzieci własne pomarły, i którzy nie mają innych krewnych, mogących im dać przytułek;

d) wychowaniec osoby, nie mającej własnych dzieci płci męskiej, który od dzieciństwa nie później, jak od pięciu lat wieku, zostawał w jej opiece.

Uwaga. Osoby wymienione w punktach lit. b., c. i d. uwalniają się w skutek prośb rodziców, lub jednego z nich, będącego przy życiu, tudzież dziada lub babki ich, nieposiadających możliwości utrzymania się własną pracą, lecz w takim tylko razie, jeżeli oni utrzymują osoby podające prośby o uwolnienie ich od zaciągu;

e) wdowcy, mający na opiece swej dzieci małoletnie (do dojścia tychże do pełnoletności), wyłączają się od zaciągu, chociażby weszli w powtórne związki małżeńskie;

f) opiekunowie główni, prawnie naznaczeni do zarządu majątkiem małoletnich braci swych i siostr, których rodzice umarli i zostawili majątek nieruchomy, lub też prawo dziedzicznego posiadania rolnych części, wolni są przez czas opieki od zaciągu wojskowego, jeżeli rzeczywiście utrzymują przy sobie małoletnich braci i siostry, i jeżeli w rodzinie nie ma innych braci lub krewnych, uwolnionych od zaciągu wojskowego z jakiegokolwiek bądź powodu, nie przeszkadzającego im być opiekunami.

5. Ze szczególnych względów uwalniają się:

a) ci którzy ukończyli kurs nauk w instytutach politechnicznym i gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa, i otrzymali patent na stopień inżyniera cywilnego lub agronoma, jeżeli następnie przez naganne prowadzenie się nie pozbawia się tego prawa;

b) w razach, jeżeli przy jednym i tymże samym poborze dwaj bracia wyciągną numera losowe, przeznaczające ich do wojska, jeden z nich na ten raz, za wspólną zgodą między sobą, a w razie przeciwnym, losem uwalnia się od zaciągu.

Azja.

(Rozruchy w Chinach.) Według listów, które *Monitor* z Hanken odebrał, w wielu częściach Chin wybuchło powstanie. W dn. 29. kwietnia zbuntowało się 15.000 wojska cesarskiego i prawie się zabierało do złupienia miast Hanken i Utszangfu, a było to właśnie po ukończeniu zbioru herbaty, w którym to czasie Europejczycy zwykle towary chińskie skupują. Władze chińskie udały się po pomoc do konsula francuzkiego, który wraz z konsulem angielskim wysłał dwa statki wojenne, angielski i francuzki w górę rzeką Han, ażeby się przyczynić do obrony w razie napadu buntowników. Prócz tego miano do obrony kilka tysięcy wojska chińskiego, które się nie zbuntowało, i kilka łodzi wojennych wice-Króla. W obec takiego przygotowania do obrony, buntownicy od miasta odstąpili udając się wewnątrz kraju, gdzie na pewny łup liczyć mogą. Zanim jednak odstąpili, zamordowali wielu mieszkańców i złupili dwie łodzie przez Anglików najęte, wrzuciwszy osadę

do wody. Zdaje się, iż buntownicy będą chcieli dotrzeć do Kiang-Si, gdzie stać mają inne bandy buntownicze, pod jenerałem Pao. Znanym wewnątrz kraju. Żołnierze zbuntować się mieli z tego powodu, iż im trzechmiesięczny żołd zapłacony nie został. Wicekról odebrawszy wiadomość o buncie żołnierzy, ścigał wszystkie siły swoje i posłał 5000 ludzi do obrony Hanken. Wojsko to przybyło w dniu 5. maja i miało się rozłożyć obozem między konsulem francuzkim a angielskim. Zanim jednak namioty rozbić zaczęło, rzuciło się na dzielnicę europejską przy okrzyku: „Śmierć obcemu wojsku“, przyczem wiele szyb natłukło i wiele osób zeszło. Dopiero jak marynarze europejscy na ląd wysiedli, ażeby porządek przywrócić, cofnęli się żołnierze chińscy. Władze chińskie wydały się z miasta i przyrzekły użyć środków, ażeby podobne wybryki się nie powtórzyły.

Kronika.

(Pożary.) Miasteczko Chorostków w obwodzie Czerkowskim, zrown dn. 9. b. m. o godz. 5. po południu dotknięte zostało strasznym pożarem. Ta razą spaliło się 57 domów izraelskich, 3 chłopskie i 4 dworskie budynki. W skutek nieostrożności przy rozniecaniu ognia w dwóch piecach piekarskich wybuchł pożar jednocześnie w dwóch miejscach. Przy gwałtownym wieźrze płomień szybko ogarniał budynki stare, pokryte słomą lub gąsem. Szkoda wynosi 25 do 30.000 złr. Około 20 domów były zaasekurowane ale bardzo nisko.

(Tierun.) W Nowemsiolu w powiecie Cieszanowskim uderzył piorun dn. 17. b. m. w stodołę jednego z właścicieli, w skutek czego spaliła się stodoła wraz z nagromadzonym w niej budulcem. Szkoda wynosi około 140 złr.

W Bilince w powiecie Łuckim spalił piorun dn. 11. b. m. dom jednego z właścicieli wartości około 120 złr. i zabił córkę właściciela tego domu.

(Fundacya imienia J. C. W. Arcyksiężniczki Giseli.) W powiatach Siedmiobrzeskim i Tyśmienickim nadano ra rok bieżący dwa stypendya po 50 złr. z fundacyi imienia J. C. W. Arcyksiężniczki Giseli, sierotom Annie Piotrowskiej z Maniawy i Klarze Barczuk z Tarawicy polnej.

(Nieszczęsny wypadek.) W Kłossowie w powiecie Belzkim utonął dnia 10go b. m. przy pławieniu koni w Bugu, urlopnik Iwan Zinków.

(Stowarzyszenie do papierania powszechnych interesów izraelitów.) W skutek ogłoszonej w dziennikach publicznych odezwy rabina w Frankfurcie n. M. Dra Geiger, zapraszającego na konferencję dla porozumienia się względem powszechnych spraw izraelitów, zebrało się tam dn. 12. b. m. około szanownych mężów, między tymi 16 rabinów, niektórzy nawet z daleka, jako to: Dr. Adler z Kassel, Goldschmidt z Lipska, Heixheimer z Bernburga, Wittelshofer z Floss w Bawaryi, Wolff z Gothenburga w Szwecyi i. w. i. Pod przewodnictwem Geigera, który gorącą przemową zagał posiedzenie, i któremu Philippsohna z Bonny przydano za zastępcę, obradowało zgromadzenie i uchwaliło według projektu komisji, do której wchodził Adler, Goldschmidt i Aub z Moguncyi, zawiązać stowarzyszenie do papierania powszechnych interesów izraelitów. Posiedzenie skończyło się wyłorem komitetu, który ma wygotować projekt organizacji przedłożyć się mający zgromadzeniu jeneralnemu. W rozprawach, które trwały pięć godzin, brał także udział p. Königswarter z Paryża, (wiceprezydent towarzystwa Alliance israelite universelle) i p. Wertheim sekretarz gminy Berlina.

— Przedpłata na pośmiertne dzieła Juliusza Słowackiego wynosząca tylko 4 złr. w. a. za trzy spore tomy, których wydaniem zajmuje się profesor uniwersytetu Lwowskiego Dr. Małeki, nie postępuje tak pomyślnie, jak się tego spodziewać było można. Według wykazu przedpłacicieli ogłoszonego w „Gazecie narodowej“ prenumerowano we Lwowie po dzień 15 b. m. 26 egzemplarzy. Potrzeba przynajmniej 500 prenumerantów, ażeby zamierzone wydanie przyszło do skutku.

(Dwa egzemplarze czeskiego przekładu dzieła Cesarza Napoleona „Żywot Juliusza Cezara“ posłano do Paryża Cesarzowi Napoleonowi i Cesarzowej Eugenii.

(Grad.) „Krak. Ztg.“ do osi, że w Gdowie spadł silny grad dn. 11. b. m. i zniszczył do szczytu znaczną część zasiewów. Także w Niepołomicach, Książnicach, Niegowicach, Marszowicach, Pierzechowie, Liplasie i Chobocie zrzadził grad wielkie szkody.

— Jak donosi „Krak. Ztg.“, następujące gminy obwodu Krakowskiego wiele ucierpiały od gradu w dn. 10. b. m.: Gorzków, Nowy Gawłów, Stary, Gawłów, Łapezyce, Kolanów, Wojtówstwo i Podedworze, Ostrów królewski, Nowe i stare Majkowie, Krzczów, Baczów, Brzezawa, Ostrów szlachecki Słomka, Chodenice, Trynitatis, Proszówka, Bochnia, Kleczany, Niegowice, Nieznawowice i Wola Zabierowska.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 18. lipca. (Targ na woły.) Na naszym wczorajszym targu było 104 sz. wołów, a mianowicie z Bóbrki 8 sz., ze Szczercza 5 sz., z Poddubiec 16 sz., z Rozdołu 22 sz., z Turynki 12 sz., z Dawidowa 28 sz., ze Lwowa 13 sz. Z tych sprzedano 86 sz., i płacono za wołu ważącego 310 \mathcal{E} mięsa i 40 \mathcal{E} łożu 53 złr. 35 c., a za wołu ważącego 360 \mathcal{E} mięsa i 60 \mathcal{E} łożu 69 złr. 10 c.

Lwów, 19. lipca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: męc pszenicy (80 \mathcal{E}) 2 zł. 99 c.; żyta (76 \mathcal{E}) 2 zł. 19 c.; jęczmienia — —; owsa (48 \mathcal{E}) 1 zł. 55 c.; hreczki 2 zł. 49 c.; grochu 3 zł. 25 c.; ziemniaków 1 zł. 52 c.; cetnar siana 89 c., okłotów 52 c.; sąg drzewa bukowego 9 zł. 55 c., sosnowego 6 zł. 97 c.

